PRZYWROCENIE MOCY PRZYWILEIOM MIASTA WARSZAWY Y EXEKUCYA ONYCH.

GDy Deputacya od Nas Króla i Stanow na wynalezienie zrzódeł, z którychby Podatek z Miasta Warszawy mógł bydź na teraznieysze Skarbu potrzeby podwyższony, po odbytey w tey mierze indagacyi i przeyrzen u Przywileiow Miasta, o wypadłych z kluby swey pierwiastkowych nadaniach, oraz o wielorakim Mieszczan ucisku, a na ostatek o gorliwey chęci tychże Mieszczan w pomnożeniu intrat Skarbowych, gdy im moc Przywileiow przywrocona będzie donosi. — My Król, z Stanami Rzpltey oddaiąc sprawiedliwość Miastu temu, iako ku Nam i Stanom Rzpltey zawsze wiernie i nieposzlakowanie zachowuiącemu się, a Przywileia Ich od Xiążąt Mazowieckich, i Poprzednikow Naszych Królow Polskich nadane, w swey mocy, i całey ich obmowie zachowane mieć chcąc, stanowiemy.

1mo. Gdy z nadawczych Przywileiow to iawno okazuie się, że Mieszczanie Warszawscy, od wszelakich Sądow Marszałkowskich, Woiewodzińskich, Grodzkich, Starościńskich, i innych są wyiętemi, samey tylko Juryzdykcyi Magistratowey, z wolną do Sądow Królewskich Appellacyą razem z wprowadzonym do tego Miasta Prawem Teutońskim, Chełmińskim, są wyięci, gdy z tychże Przywileiow widzieć się daie, że w całey rozległości gruntow pod lokacyą Miasta podeszłych, iedna tylko Magistratowa Juryzdykcya iest ustanowiona, przeto takowe pierwiastkowe nadania, iako na uchwale Ru: 1356. Nayiaśnieyszego Kazimierza Wielkiego, Poprzednika naszego, wraz z Stanem Szlacheckim, i Stanem Mieyskim, sporządzoney, Prawo Teutońskie, do Miast Polskich wprowadzaiącey, i Mieszczanom Stan Wolny w Narodzie znaczący przyznaiącey, oraz na Przywileiach Xiążąt Mazowieckich zafundowane, a przy Inkorporacyi Xięstwa Mazo-

wieckiego do Korony, i póżniey przez Nayiaśnieyszych Królow w dochowaniu swym zapewnione, wielorakiemi Konstytucyami wzmocnione, do istotney przywodząc Exekucyi Mieszczan i Przedmieszczan Warszawskich, iako właściwą maiących Mieyską ustanowioną Juryzdykcyą, iedynie tylko teyże Juryzdykcyi Mieyskiey w wszelkim rodzaiu Spraw Prawnych, uczynkowych, i kryminalnych, podległemi by..ż. deklaruiemy, i aby do żadnego innego Sądu pod żadnym pretextem i karami w Prawie opisanemi, oraz nieważnością Dekretów wywoływani niebyli, zakazuiemy, od Dekretów zaś w Sądach Mieyskich ostatecznie zapadłych, Appellacyą do Sądów Naszych Królewskich ostrzegamy, i w tym punkcie moc dawnego Prawa, że Civis coram Magistratu, a Magistratus coram Rege odpowiadać maią, iako naygłowniey szą zasadę Miast nieporuszoną zostawuiemy, przeciwne zaś nnieyszemu Prawu ustawy znosiemy,. Miasta Starą i Nową Warszawę, pod iedno Miasto, wraz z Woytostwem tamże będącym, a zamiennym Przywileiem w Roku 1651. wyszłym za Ludwisarnią y grunta Cekauzowe Miastu, Warszawie oddanym łączemy, Jurydyki zaś wszystkie przy Warszawie iako przeciwko początkowym Przywileiom Miasta powstałe y erygowane własność y czynsz ziemny Dziedzicom zostawuiąc, uchylamy, y iakiekolwiek Konstytucye na ubliżenie Juryzdykcyi ogólney Mieyskiey, a na erekcyą Jurydyk wyiednane, kassuiemy.

2do. Gdy temiż Przywileiami Nam Królowi i Stanom Rzpltey okazano iest, że sprawowanie handlu, rzemiosł, szynkow, i poszukiwanie wszelakiego z industryi pożytku, samym przysięgłym Mieszanom iest oddane, a Miasto Warszawa przed Nami zażala się, że takowy sposób do życia Mieszczanom, przez różne osoby Prawa Mieyskiego niemaiące, i od istotnego wcielenia się do tego Miasta unikaiące iest odięty, zaczym i w tey mierze czyniąc Miastu sprawiedliwość, a Mieszczan od przeszkod zasłaniaiąc, samych tylko Mieszczan przysięgłych (Ziazdow i Seymow niewyłączaiąc i owszem szkodliwy zwyczay znosząc) przy wolnych handlach, rzemiosłach y wszelakich użytkach zachowuiemy. Nie maiącym zaś Prawa Mieyskiego poszukiwania tychże użytkow w Mieście, przedmieściach, y całey iego rozległości na iakieykolwiek natury gruntach mieszczącym się, z iakiegokolwiek przemysłu pod konfiskacyą towarow, y rękodzieł przez

Urzędy Magistratowe czynić się miane na zawsze zakazuiemy. Ze zaś wiele osob Stanu Szlacheckiego w tym Mieście zasiadło, ktore z sprawowania handlow, y poszukiwanego obeyścia, w Mieście sposob do życia utrzymywały, przeto, aby ninieyszą ustawą, samym Mieszczanom handle, rzemiosła, y użytki w Mieście przywracaiącą w sposobie do życia ścieśnionemi nie zostały, żeś przyięcie Prawa Mieyskiego osobom Stanu Szlacheckiego nic ubliżać ich rodowitości niema, stanowiemy, y w tym punkcie Konstytucye lat 1550. y 1633. gdy iuż przez Konstytucyą Roku 1775. Szlachcie wolny handel bez popełnienia Abusus Szlachectwa iest dozwolony rozwalniami. A gdy Stan Mieyski Warszawski przekłada, że po zaszłym Statucie Roku 1550. Osobom Stanu Duchownego y Szlacheckiego Dobr w Miastach nabywania pozwalaiącym też Osoby Stanu Szlacheckiego y Duchownego wszystkie prawie pola y grunta, pod początkową Miasta Warszawy lokacyą podeszłe, y Stanowi Mieyskiemu na fundusz oddane wykupiły, y one na czynsz rozdawszy, z nich znaczne użytki ciągną, wiele także Pałacow, Kamienic y Domow z Gruntami y Placami początkowo Natury Krolewskiey y Mieyskiey, przezStan Duchowny y Szlachecki nabytych, Prawu Ziemskiemu inkorporowane zostały, a tym sposobem pierwiastkowa zasada Miasta więcey, iak w dwóch częściach ścieśniła się, a ztąd Mieszczanin Gruntow y Placow tych, które początkową naturę swą Mieyską w Ziemskość zamieniły, prawem własności osiadać niemoże, przeto uwzaiemniaiąc Mieszczan Warszawskich, iako Industryą y zakładaniem fabryk powszechney Kraiu potrzebie przysłużyć się usiłuiących, onych do Prawa nabywania, Dobr natury Ziemskiey, w nich fabryk y Manufaktur zakładania wzorem ProwincyiWielkiego Xięstwa Litewskiego przywracamy,toż Miasto Warszawę iako nasze Rezydencyonalne y iego Mieszczan z Prawami MieszczanomKrakowskim tak co do nabywania Dobr Ziemskich, iakoteż y w innych Prerogatywach z Przywileiu Roku 1677. nadanego, a Konstytucyą Koronną Roku 1678 stwierdzonego, służących zrownywamy, przedaż iednak rękodzieł na Wsiach wyrobionych, że tylko w Mieście zachodzić ma, ostrzegamy. Mieszczanie zaś, którzy Dobra Ziemskie nabędą, że z takowych Dobr ofiarę do Skarbu równą z Stanem Szlacheckim opłacać y Juryzdykcyi tey, pod którą Do-

bra nabyte zostaią, z Dobr podlegać maią, stanowiemy.

3tio. Zachowuiąc także Mieszczan Warszawskich od przeszkod, które dotąd z nacisku Zydow do Warszawy, Jey Przedmieść y całey okolicy w Przywileiu Nayiaśnieyszego Zygmunta Augusta Roku 1570 nadanym, w szczegulności Konstytucyą Roku 1613. potwierdzonym wyrażoney ponoszą y y doznaią, wspomniony Przywiley oraz Dekret w Sądach Naszych Relacyinych Roku 1648. między Miastem Warszawą y żydami zapadły w swey mocy zachowuiemy, żydom pomieszkania, handlow, Rzemiosł, y wszelkiego poszukiwania użytku z Miasta, Przedmieść y Jego Okolicy (znosząc szkodliwy w czasie Ziazdow y Seymow zwyczay) pod konfiskacyą towarow y Rzemiosł, oraz karami w Przywileiu y Dekrecie wyrażonemi zakazuiemy. A Exekucya ninieyszego Prawa przez Magistrat czynić się maiąca, że pro facto rozumiana bydź nie ma, y oto do Sądu pociągani bydź nie maią, deklaruiemy, wreszcie tychże żydow do Warszawy przyieżdżaiących do opowiadania się Magistratowi, y do brania Biletow od Magistratu, podług obmowy Przywileiu y Dekretu obowiązuiemy.

4to. Fundusze kassy Mieyskiey, które Miasto Warszawa na potrzeby publiczne Przywileiami, a szczegulniey lat 1413. 1479. y 1558. ma nadane w swych opisach, wzmacniamy, y aby nie zawodną miały Exekucyą, postanawiamy.

5to. Co się tycze handlu całowego, nie zaś cząstkowego przez Cudzoziemcow w Kraiu praktykowanego, tudzież innych przełożeń od Miasta Warszawy do Deputacyi podanych, te niżey przy ogulnym urządzeniu Miast postanowić oświadczamy. A gdy Miasto Warszawa tym przez Nas Krola, y Stany urządzeniem, moc y Exekucyą zasadniczych swych nadań odzyskuie, w Osobach za swego Magistratu pomnożenie Dochodow Skarbowych z chęcią oświadcza, przeto iako my tym celem iuż Deputacyą przez Nas Krola y Stany wyznaczyli, tak do niey Miasto Warszawę po ułożenie tychże Dochodow Skarbowych odsyłamy.